

یک اقتصاددان پاسخ داد؛

چگونگی از رونق افتادن سرمایه گذاری در کشور

آلبرت بغزیان گفت: سیاست‌گذاران اقتصادی ما از این نکته مهم غافل شده‌اند که اگر نرخ بهره بدون ریسک مثلاً در محدوده ۲۰ درصد باقی بماند، سرمایه‌گذاری در هر حوزه‌ای که بازدهی کمتر از این میزان داشته باشد، توجیه نخواهد داشت.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، آلبرت مغزیان، اقتصاددان در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، ضمن تأکید بر تأثیر منفی افزایش نرخ بهره بدون ریسک بر بازار سرمایه اظهار کرد: بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، بانکداری بدون ربا شکل گرفت و بر اساس بانکداری بدون ربا، برای برخی عقود اسلامی مثل حساب‌های قرض‌الحسنه، حساب‌های پس‌انداز بلندمدت، مضاربه، مساوات و... دستورالعمل‌هایی وضع شد و قرار شد به سپرده‌گذاران بانک‌ها، سود علی‌الحساب پرداخت شود و در پایان سال، بانک‌ها بر اساس عملکرد خود، سود قطعی پرداخت کنند. بعد از آن، در سال‌هایی که کشور دچار کمبود نقدینگی و فرار سرمایه‌ها (به خاطر جنگ و...) بود، بانک‌ها نرخ سود را بالاتر بردند تا منابع بیشتری را جذب و حفظ کنند.

وی اضافه کرد: متأسفانه سیاست‌گذاران اقتصادی هم از این نکته مهم غافل شدند که اگر نرخ بهره بدون ریسک مثلاً در محدوده ۲۰ درصد باقی بماند، سرمایه‌گذاری در هر حوزه‌ای که بازدهی کمتر از این میزان داشته باشد، توجیه نخواهد داشت.

بغزیان ادامه داد: نتیجه این شد که انگیزه پس‌انداز کردن پول‌ها و سپرده‌گذاری در بانک بین مردم تقویت شد و بانک‌ها تبدیل به بنگاه دارانی شدند که در حوزه‌های مختلف به خصوص ساختمان، سرمایه‌گذاری‌های کلانی انجام دادند.

وی با اشاره به تأثیر منفی افزایش نرخ بهره بر سرمایه‌گذاری در حوزه تولید، گفت: در نهایت دچار لویی شدیم که تورم، مهار نشد و همین تورم، مانع کاهش نرخ سود بانکی شد و بانک‌ها هم برای جذب و حفظ پول، ماراتن به راه انداختند و سرمایه‌گذاری در کشور تشویق نشد! حالا سیاست‌گذاران ما این دغدغه را دارند که در صورت کاهش نرخ بهره بدون ریسک در کشور، سایر بازارها دچار تلاطم شود و به سبب همین دغدغه، کاهش نرخ سود بانکی اتفاق نمی‌افتد. این در حالی است که در سایر کشورها مثلاً کشورهای منطقه خودمان، نرخ بهره بدون ریسک در اقتصاد بالا نیست و مردم عملاً انگیزه‌ای برای پس‌انداز کردن پول و سپرده‌گذاری در بانک ندارند و به جای آن، ترجیح می‌دهند سرمایه‌گذاری کنند.

بغزیان در معرفی راهکار کاهش نرخ بهره بدون ریسک بدون ایجاد تلاطم در بازارهای مختلف، اظهار کرد: لوپ معیوبی که در آن گرفتار آمده‌ایم، ناشی از سوء مدیریت در بازارهای مختلف بوده و بعید است که در کوتاه مدت بتوان نسخه‌ای برای رفع این معضل اقتصادی تجویز کرد. تنها راهکار، ورود بانک‌های خارجی به ایران و تزریق منابع ارزان قیمت‌تر به اقتصاد کشور است که البته چنین اتفاقی هم بسیار دور از ذهن است.

وی خاطرنشان کرد: در چنین شرایطی، کاهش نرخ سود بانکی عملاً منجر به نوسان شدید سایر بازارها خواهد شد، مگر آنکه دولت‌ها با تزریق وجوه ارشادی و ارز، بتوانند نرخ ارز و سود بانکی را به طور همزمان کنترل کند تا هم ارز تثبیت شود و هم بانک‌ها سود کمتری به سپرده‌گذاران پرداخت کند. در این زمینه می‌توان از تجربه سایر کشورها مثل امارات و عربستان هم بهره گرفت. در این کشورها، منابع بانک‌ها، از محل درآمد فروش نفت تامین می‌شود و پس‌اندازهای مردم مصرف سرمایه‌گذاری می‌شود؛ نه سپرده‌گذاری در بانک!